

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE Nr. _____
din _____ 2026

**Cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice
Institutul Patrimoniului Cultural**

.....

În temeiul art. 7 lit. b) și lit. e) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, art. 32 alin. (2) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 160-164, art. 537), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1.1. Regulamentul Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural, conform anexei nr. 1;

1.2. Structura organizatorică a Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural conform anexei nr. 2;

2. Se stabilește efectivul-limită al Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural în număr de 50 unități de personal, cu un fond anual de retribuire a muncii conform cadrului normativ privind retribuirea muncii.

4. Ministerul Culturii, autoritatea fondatoare, până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri:

4.1. va elabora și aproba procedura de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de director al Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural, va organiza concursul și va numi directorul instituției.

4.2. va elabora și prezenta Guvernului spre aprobare:

4.2.1. Metodologia de calculare a tarifelor pentru serviciile prestate de Instituția Publică Institutul Patrimoniului Cultural;

4.2.2. Nomenclatorul serviciilor prestate de Instituția Publică Institutul Patrimoniului Cultural și tarifele aferente;

4.2.3. Regulamentul privind modul de formare și, după caz, de evidență și gestionare a veniturilor colectate ale Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2028.

Prim-ministru
Contrasemnează:
Ministrul culturii

Alexandru MUNTEANU

Cristian Jordan

Vizează:

Secretar general al Guvernului

Alexei BUZU

Aprobată în ședința Guvernului
din

REGULAMENTUL **Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural**

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

1. Regulamentul Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural (în continuare – *Regulament*) reglementează misiunea, domeniile de activitate, funcțiile, drepturile, obligațiile, modul de organizare și finanțarea acesteia.

2. Institutul este o instituție bugetară din subordinea Ministerul Culturii (în continuare – *Fondator*), cu statut de persoană juridică de drept public, cu sediul în municipiul Chișinău, care dispune de denumire, de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, precum și de alte atribute specifice autorităților publice, stabilite în legislație.

3. Denumirea oficială a Institutului:

3.1. în limba română: denumirea completă este „Instituția Publică Institutul Patrimoniului Cultural”, iar denumirea prescurtată – „I.P. IPC”;

3.2. în limba engleză: denumirea completă este “Public Institution Institute of Cultural Heritage”, iar denumirea prescurtată – “P.I. ICH”.

4. În domeniile sale de activitate, Institutul colaborează cu autoritățile administrației publice centrale, cu autoritățile administrației publice locale, cu instituțiile publice, cu organele abilitate cu funcții de control, cu organizațiile necomerciale, precum și cu instituțiile de profil din străinătate, în domeniile prevăzute la pct. 7.

5. În activitatea sa, Institutul se conduce de Constituția Republicii Moldova, de Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, de Codul nr. 259/2004 cu privire la știință și inovare, de legislația în domeniul patrimoniului cultural, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și alte acte normative.

Capitolul II **MISIUNEA, DOMENIILE DE ACTIVITATE, FUNCȚIILE,** **DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE INSTITUTULUI**

6. Institutul are misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniile de activitate din sfera de competență a Fondatorului, prevăzute la pct.7.

7. Institutul exercită funcțiile stabilite în prezentul Regulament în domeniile protejării monumentelor istorice și a monumentelor de for public, precum și patrimoniului cultural imaterial.

8. În conformitate cu domeniile de activitate stabilite la pct. 7, Institutul exercită următoarele funcții:

8.1. **Funcții de cercetare și diseminare:**

8.1.1. desfășurarea cercetărilor fundamentale și aplicate;

8.1.2. realizarea studiilor interdisciplinare și cercetărilor de teren;

8.1.3. editarea și coordonarea repertoriilor bunurilor de patrimoniu, publicațiilor științifice, inclusiv monografii, atlase și reviste;

8.1.4. organizarea și participarea la manifestări științifice naționale și internaționale;

8.1.5. diseminarea rezultatelor cercetării și a metodologiilor de specialitate.

8.2. Funcții de evidență, inventariere și gestiune informațională:

8.2.1. documentarea și propunerea spre clasare a bunurilor, elementelor și fenomenelor susceptibile de clasare, prin elaborarea dosarelor de clasare și înaintarea către Fondator pentru promovarea includerii în registrele de patrimoniu cultural;

8.2.2. contribuie la elaborarea dosarelor de nominalizare a bunurilor de patrimoniu cultural imobil în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și a elementelor de patrimoniu cultural imaterial propuse pentru înscriere în Lista Reprezentativă UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității sau în Lista UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial, precum și evidența dosarelor;

8.2.3. inventarierea, documentarea patrimoniului cultural clasat, prin elaborarea fișelor și dosarelor monumentelor istorice, monumentelor de for public și elementelor de patrimoniu etnografic și imaterial;

8.2.4. evidența monumentelor înscrise în Registrul național al monumentelor istorice și în Registrul național al monumentelor de for public;

8.2.5. administrarea și actualizarea Registrului național al patrimoniului cultural imaterial;

8.2.6. elaborarea studiilor și memoriilor istorico-arhivistice și bibliografice pentru monumente istorice;

8.2.7. digitalizarea și cartografierea elementelor de patrimoniu etnografic material și imaterial;

8.2.8. administrarea și gestionarea fondului documentar privind bunurile și elementele de patrimoniu cultural înscrise în registrele naționale;

8.2.9. crearea și gestionarea sistemului informațional de stat privind patrimoniul cultural imobil - S.I. „Inventarul monumentelor”, precum și sistemelor informaționale de evidență a patrimoniului etnografic și imaterial;

8.2.10. asigurarea furnizării datelor necesare pentru înscrierile în registrele de stat, în condițiile legii sau ale delegării de competențe de către autoritatea competentă.

8.3. Funcții metodologice și de reglementare:

8.3.1. elaborarea și actualizarea documentației normative de specialitate (documente normative tehnice în domeniul restaurării, norme metodologice și instrucțiuni privind protejarea patrimoniului cultural), inclusiv armonizarea acestora cu documentele și standardele relevante ale UNESCO, Consiliului Europei și ICOMOS;

8.3.2. evidența și diseminarea documentației normative de specialitate;

8.3.3. dezvoltarea și gestionarea portalului electronic al documentației normative de specialitate și asigurarea accesului public la acestea.

8.4. Funcții de formare profesională continuă și atestare:

8.4.1. organizarea cursurilor și instruirilor pentru specialiști în proiectarea și executarea intervențiilor asupra monumentelor istorice;

8.4.2. atestarea specialiștilor în domeniul monumentelor istorice;

8.4.3. gestionarea registrului specialiștilor atestați;

8.5. Funcții de proiectare, consultanță și intervenție:

8.5.1. elaborarea studiilor istorico-arhitecturale, memorii și planuri de referință pentru localități istorice, centre urbane, ansambluri și situri;

8.5.2. elaborarea caietelor de sarcini pentru proiecte de investiții capitale privind intervenții la monumente istorice proprietate a statului, administrate de Fondator;

8.5.3. coordonarea caietelor de sarcini pentru proiecte de investiții capitale privind intervenții la monumente istorice, la solicitare, în condițiile delegării de competențe;

8.5.4. elaborarea proiectelor pentru intervenții urgente asupra monumentelor istorice și monumentelor de for public înscrise în registrele naționale;

8.5.5. elaborarea proiectelor zonelor de protecție a monumentelor istorice și monumentelor de for public înscrise în registrele naționale;

8.5.6. oferirea consultanței autorităților publice și persoanelor fizice/juridice.

8.6. Funcții de cooperare și coordonare:

8.6.1. cooperarea cu instituții naționale și internaționale;

8.6.2. crearea și gestionarea rețelelor și bazelor de date comune;

8.6.3. schimbul de informații, bune practici, metodologii și experiență între centrele de cercetare;

8.6.4. participarea la inițiative europene și internaționale privind patrimoniul cultural.

8.7. Funcții administrative și economice:

8.7.1. evidența documentelor și examinarea petițiilor;

8.7.2. accesul și administrarea sistemelor informaționale de stat;

8.7.3. asigurarea gestiunii economice a monumentelor istorice proprietate publică a statului din administrarea Fondatorului;

8.7.4. gestionarea bazei tehnico-materiale a Institutului;

8.7.5. dezvoltarea și gestionarea resurselor tehnico-științifice și informaționale;

8.7.6. prestarea serviciilor cu plată și derularea colaborărilor contractuale, în condițiile Nomenclatorului și tarifelor aprobate conform metodologiei de calcul.

9. În vederea realizării funcțiilor care îi revin, Institutul este în drept:

9.1. să solicite și să primească, în condițiile cadrului normativ, de la autoritățile administrației publice centrale și locale, informațiile necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor;

9.2. să participe la elaborarea proiectelor de acte normative, a documentelor de politici publice, la efectuarea expertizelor și acordarea

consultațiilor, precum și la examinarea altor chestiuni ce țin de domeniile specifice de activitate;

9.3. să implementeze proiecte de dezvoltare în domeniile de activitate;

9.4. să colaboreze cu autoritățile administrației publice centrale și locale pentru implementarea politicii statului în domeniile de competență și soluționarea problemelor comune;

9.5. să solicite, în condițiile legii, accesul și să obțină gratuit, prin intermediul platformei de interoperabilitate, informații statistice, financiare, fiscale, economice, juridice și de altă natură, necesare pentru realizarea atribuțiilor;

9.6. să gestioneze mijloacele financiare publice ale instituției și să exercite responsabilitățile aferente executării bugetului, în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014;

9.7. să conlucreze cu entități similare ale altor state, inclusiv, prin încheierea unor acorduri bilaterale de colaborare, schimb de experiență și informații de specialitate;

9.8. să comercializeze și să disemineze publicații de specialitate;

9.9. să participe la programe și apeluri de proiecte naționale și internaționale privind activități din domeniile de competență;

9.10. să aplice pentru programe de studii și asistență de specialitate din țară sau străinătate, în vederea formării și perfecționării personalului;

9.11. să exercite și alte drepturi, în temeiul actelor normative ce reglementează relațiile în domeniile de activitate.

10. Institutul are următoarele obligații:

10.1. să asigure suportul necesar Fondatorului pentru executarea atribuțiilor conform cadrului normativ;

10.2. să asigure suportul informațional și analitic pentru Fondator privind subiectele ce țin de domeniile de activitate;

10.3. să întocmească și să prezinte Fondatorului, anual, planul de activitate al Institutului și raportul anual de activitate pentru anul precedent;

10.4. să asigure calitatea cercetărilor științifice;

10.5. să asigure protecția proprietății intelectuale;

10.6. să utilizeze și să administreze patrimoniul și resursele Institutului conform destinației și în conformitate cu prevederile actelor normative;

10.7. să asigure transparența decizională;

10.8. să furnizeze informațiile solicitate de organele de control abilitate, în condițiile legii.

Capitolul III

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII INSTITUTULUI

11. Fondatorul exercită următoarele funcții:

11.1. aprobă, prin ordin, Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Institutului;

11.2. numește și eliberează din funcție directorul Institutului și stabilește condițiile de remunerare ale acestuia, în condițiile legii;

11.3. coordonează statul de personal și aprobă organigrama și schema de încadrare a Institutului, în limitele fondului de retribuire a muncii și ale structurii și efectivului-limită stabilite de Guvern, în conformitate cu cadrul normativ;

11.4. aprobă entitatea de audit pentru auditul situațiilor financiare și stabilește onorariul acesteia, în condițiile legii;

11.5. coordonează regulamentul intern al Institutului;

11.6. coordonează proiectul de buget al Institutului;

11.7. autorizează casarea mijloacelor fixe ale Institutului, în condițiile legii;

11.8. aprobă darea în locațiune, leasing sau în folosință a bunurilor aflate în gestiunea Institutului, în condițiile legii;

11.9. monitorizează activitatea Institutului și, după caz, dispune efectuarea controlului financiar, în conformitate cu actele normative;

11.10. coordonează și aprobă contractele ce urmează a fi semnate în numele Institutului pentru recrutarea specialiștilor, experților și consultanților;

11.11. examinează alte probleme ce țin de activitatea Institutului, inclusiv cele prevăzute de actele normative, și formulează recomandări pentru fortificarea activității acestuia.

12. Organele de conducere ale Institutului sunt:

12.1. Directorul;

12.2. Consiliul științific;

12.3. Consiliul de administrație.

13. Directorul este numit și eliberat din funcție (destituit, după caz) de către ministrul culturii. Directorul se selectează în urma unui concurs organizat public și transparent, în conformitate cu procedura aprobată prin ordinul Fondatorului.

14. Directorul Institutului exercită următoarele atribuții:

14.1. organizează, coordonează și supraveghează activitatea executivă a Institutului;

14.2. asigură executarea legislației în domeniile de activitate ale Institutului;

14.3. reprezintă Institutul în relațiile cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu instituții publice, cu organizații și instituții naționale și internaționale, cu partenerii de dezvoltare care acordă suport Institutului, precum și cu alte persoane juridice și fizice;

14.4. asigură elaborarea sau modificarea statului de personal și a schemei de încadrare, în limitele fondului de retribuire a muncii și ale efectivului-limită aprobate de Guvern, și le înaintează Fondatorului spre aprobare;

14.5. elaborează proiectul organigramei Institutului și îl înaintează Fondatorului spre aprobare; asigură implementarea organigramei aprobate;

14.6. aprobă regulamentele subdiviziunilor Institutului și fișele de post ale angajaților;

14.7. stabilește competențele directorilor adjuncți și atribuțiile și sarcinile personalului Institutului;

14.8. numește în funcție, modifică, suspendă și încetează raporturile de muncă ale angajaților din cadrul Institutului, în condițiile legislației muncii;

14.9. încheie contracte, în condițiile legii, cu persoane fizice și juridice, furnizori de bunuri, prestatorii de servicii și executanți de lucrări, pentru realizarea funcțiilor Institutului;

14.10. acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare angajaților Institutului;

14.11. coordonează elaborarea și prezintă Fondatorului proiectul de buget al Institutului;

14.12. prezintă Fondatorului, anual, planul de activitate și raportul anual de activitate al Institutului;

14.13. asigură integritatea, menținerea și administrarea eficientă a patrimoniului Institutului;

14.14. poartă răspundere pentru utilizarea rațională a mijloacelor financiare ale Institutului;

14.15. exercită alte sarcini delegate de Fondator, legate de atribuțiile Institutului.

15. Directorul este asistat în activitatea sa de doi directori adjuncți. Directorii adjuncți se numesc și se eliberează din funcție de către director și se subordonează acestuia, exercitând atribuțiile și responsabilitățile stabilite în regulamentul intern al Institutului și în fișele de post.

16. Directorul, directorii adjuncți, conducătorii subdiviziunilor Institutului poartă răspundere, în limitele împuternicirilor atribuite, pentru deciziile luate și pentru domeniul de activitate gestionat.

17. Directorul poate delega, prin ordin, unele împuterniciri și responsabilități directorilor adjuncți, în limitele competențelor prevăzute de cadrul normativ și de actele interne ale Institutului. Delegarea nu exonerează directorul de răspunderea pentru activitatea Institutului.

17.1. În caz de absență temporară a directorului (concediu, deplasare, incapacitate temporară de muncă, suspendare sau alte situații similare), exercitarea atribuțiilor de conducere ale Institutului se asigură de unul dintre directorii adjuncți, desemnat prin ordin al directorului.

17.2. În situația în care directorul nu poate emite ordinul de desemnare prevăzut la pct. 17.1, fondatorul desemnează directorul adjunct care exercită atribuțiile de conducere pe perioada absenței.

17.3. În cazul vacanței funcției de director, fondatorul desemnează unul dintre directorii adjuncți pentru exercitarea interimatului până la numirea directorului în condițiile prezentului Regulament.

18. Corespondența oficială a Institutului se semnează de către director sau de către persoanele cu funcții de răspundere, împuternicite cu drept de semnătură, prin ordin al directorului. Persoanele împuternicite cu drept de semnătură poartă răspundere personală pentru legalitatea, veridicitatea și corectitudinea documentelor semnate.

19. Directorul are drept de primă semnătură pe actele și corespondența oficială ale Institutului, în condițiile prezentului Regulament și ale actelor interne.

20. În absența temporară a directorului, atribuțiile acestuia, inclusiv dreptul de primă semnătură, se exercită de directorul adjunct desemnat prin ordin al

directorului. În lipsa ordinului de desemnare ori în caz de imposibilitate de emitere a acestuia, atribuțiile se exercită de directorul adjunct desemnat de Fondator, în condițiile prezentului Regulament.

21. Consiliul științific este un organ consultativ alcătuit din cercetători și specialiști în domeniul patrimoniului cultural. Componenta, atribuțiile și modul de organizare și funcționare ale Consiliului științific se stabilesc prin regulament aprobat de director, în conformitate cu regulamentul intern al Institutului.

22. Consiliul de administrație activează în conformitate cu componența, atribuțiile și modul de organizare stabilite prin regulamentul intern al Institutului, aprobat de director. Consiliul de administrație se subordonează directorului, este alcătuit din personalul cu funcții de conducere al Institutului și exercită atribuții de monitorizare și coordonare a activităților administrative și economice ale Institutului, inclusiv a celor prevăzute la pct. 8.7.

23. Personalul Institutului

23.1. Personalul Institutului este constituit din personal de conducere, personal de specialitate și personal auxiliar.

23.2. Personalul de specialitate include, după caz, cercetători științifici (stagiari, cercetători științifici, superiori, coordonatori, principali), consultanți științifici, cercetători științifici invitați, precum și specialiști (arhitecți, ingineri, proiectanți și alți specialiști) în domeniile de competență ale institutului.

23.3. Schema de încadrare a Institutului se elaborează în limitele fondului de retribuire a muncii și ale structurii și efectivului-limită stabilite de Guvern și se aprobă de către Fondator, la propunerea Institutului.

23.4. Competențele, atribuțiile și responsabilitățile fiecărei funcții se stabilesc în fișa postului aprobată de director și se confirmă prin semnătura salariatului.

23.5. Funcțiile de specialitate se ocupă în condițiile legii, prin concurs, cu încheierea contractului individual de muncă. Concursul se organizează de Institut în baza unui regulament intern.

23.6. Personalul auxiliar se angajează și se eliberează din funcție, în condițiile legislației muncii, de către director.

23.7. Drepturile și obligațiile ale personalului de conducere, ale personalului de specialitate și ale personalului auxiliar sunt stipulate în contractul individual de muncă și în fișa postului.

23.8. Încetarea raporturilor de muncă ale angajaților se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul IV

FINANȚAREA ȘI PATRIMONIUL INSTITUTULUI

24. Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a activității Institutului se realizează din alocațiile prevăzute în bugetul de stat și din mijloace provenite din alte surse, în condițiile legislației, din următoarele surse: Administrarea mijloacelor financiare se efectuează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de Legea nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.

24.1. mijloace financiare alocate de la bugetul de stat, prin intermediul Fondatorului;

24.2. mijloace financiare alocate din bugetul de stat prin Programul de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării, prin intermediul Ministerului Educației și Cercetării;

24.3. mijloace din proiecte finanțate din surse de asistență externe;

24.4. venituri colectate în urma prestării serviciilor cu plată;

24.5. alte surse neinterzise de lege, inclusiv donații și sponsorizări.

25. Administrarea mijloacelor financiare se efectuează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de Legea nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.

26. Mijloacele financiare indicate la pct. 24.1, nevalorificate la data încheierii anului bugetar, se transferă la bugetul de stat, cu excepția celor destinate investițiilor capitale aflate în derulare, care pot fi utilizate în anul bugetar următor, conform destinației, în condițiile legislației.

27. Mijloacele financiare indicate la pct. 24.2, nevalorificate la data încheierii perioadei Programului de finanțare instituțională, se transferă la bugetul de stat, în condițiile legislației și ale regulilor Programului.

28. Mijloacele financiare provenite din proiecte finanțate din surse de asistență externă, nevalorificate până la data încheierii anului bugetar, pot fi utilizate în anul bugetar următor în aceleași scopuri, în măsura în care condițiile acordurilor de finanțare permit și aceste mijloace sunt reflectate în bugetul Institutului aprobat în modul stabilit.

29. Mijloacele financiare ale Institutului se păstrează și se gestionează prin conturi trezoreriale bugetare și/sau conturi speciale, în conformitate cu legislația.

30. Asigurarea cu bunuri și servicii necesare activității Institutului (echipamente, materiale, servicii, lucrări) se realizează în condițiile legislației aplicabile, inclusiv în domeniul achizițiilor publice.

31. Patrimoniul Institutului constituie proprietate de stat și se formează din mijloacele fixe și circulante transmise Institutului în gestiune și reflectate în evidența contabilă a acestuia.

32. Patrimoniul Institutului include totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale, precum și bunurilor mobile, imobile și digitale:

32.1. bunuri proprietate a statului, transmise Institutului în administrare/gestiune, în condițiile legii; și/sau

32.2. bunuri dobândite de Institut în condițiile legii.

33. Înstrăinarea și casarea bunurilor proprietate a statului, transmise Institutului în gestiune, se efectuează cu acordul scris al Fondatorului, în conformitate cu prevederile actelor normative.

34. Institutul dispune de sine stătător de bunurile dobândite cu drept de proprietate, în condițiile legii.

Capitolul V

CONTABILITATEA ȘI RAPORTAREA FINANCIARĂ

35. Institutul ține evidența contabilă și prezintă rapoartele statistice și situațiile financiare în conformitate cu prevederile actelor normative în domeniul contabilității.

36. Institutul ține evidența cheltuielilor aferente implementării proiectelor în implementare, întocmește rapoarte trimestriale și anuale, iar la solicitare – rapoarte privind procesul de implementare a proiectelor și utilizarea fondurilor destinate acestora, și prezintă rapoartele de rigoare, în conformitate cu prevederile actelor normative.

37. Activitatea Institutului este supusă controlului financiar public intern și auditului extern, în condițiile legii.

CAPITOLUL VI REORGANIZAREA ȘI DIZOLVAREA INSTITUTULUI

38. Institutul poate fi reorganizat sau dizolvat prin hotărâre de Guvern, în modul prevăzut de legislație.

Anexa nr. 2
la Hotărârea Guvernului nr. /2026

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural

Director – 1

Director adjunct – 2

Consiliu științific

Consiliu de administrație

Secția cercetări științifice (7)

Direcția management al Fondului național al patrimoniului cultural (5)

Secția documentare, inventariere și evidență a patrimoniului cultural (9)

Secția sisteme informaționale, GIS și digitalizare (4)

Secția documente normative în restaurare (4)

Serviciul atestare și formare profesională continuă (3)

Serviciul intervenții, consultanță și proiectare (3)

Serviciul cooperare internațională și asistență externă (2)

Secția financiar-administrativă (5)

Serviciul juridic (1)

Serviciul resurse umane și arhiva instituțională (1)

Serviciul managementul documentelor și arhivă instituțională (1)

Serviciul tehnologia informației și comunicațiilor (1)

Serviciul editare, comunicare și mass-media (1)

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Instituției
Publice Institutul Patrimoniului Cultural

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural (în continuare – Institutul) este elaborat de Ministerul Culturii (în continuare – MC).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului Actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului: derivă din

- derivă din prevederile:
 - AA RM-UE, titlu IV, cap. 25;
 - Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2026-2029 (PNA 2025-2029), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 818/2025 (Clusterul 3. Competitivitate și creșterea incluzivă, Capitolul 26. Educație și cultură, Anexa A - acțiunea nr. 34);
 - Strategia națională pentru cultură și patrimoniu pentru anii 2025-2035, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 623/2025, OG -2;
 - PND 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 361/2024, OG 4, acțiunea 47;
 - PA MC 2026, Obiectivul 1.2.1., acțiunea 2;
- în sensul:
 - Concluziilor Consiliului privind cultura, arhitectura de înaltă calitate și mediul construit ca elemente-cheie ale inițiativei Noul Bauhaus european (2021/C 501 I/03) (celex 52021XG1213(03));
 - Recomandării Comisiei Europene din 26 aprilie 2010 privind inițiativa de programare în comun a cercetării „Patrimoniul cultural și schimbările globale: o nouă provocare pentru Europa” (2010/238/UE).

Cadrul normativ actual aplicabil raporturilor analizate constă din:

Cadrul normativ primar care include:

Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 326-333 art. 624), cu modificările ulterioare;

Legea nr. 58/2012 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 76-80 art. 255), cu modificările ulterioare;

Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 235-240 art. 738), cu modificările ulterioare, precum și alte acte normative conexe:

Legea culturii nr. 413/1999;

Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare;

Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 160-164, art. 537), cu modificările ulterioare.

Cadrul normativ secundar care include:

Hotărârea Guvernului nr. 147/2021 cu privire la organizarea și funcționarea MC;

Hotărârea Guvernului nr. 485/2022 cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor instituții din domeniile educației, cercetării și inovării și modificarea unor hotărâri ale Guvernului.

Acte administrative:

OMC nr. 165/2023 cu privire la aprobarea Conceptului de reformare structurală a Institutului Patrimoniului Cultural.

2.2. Descrierea situației actuale și problemelor care impun intervenția inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.

Ca urmare a evaluării situației actuale Instituția Publică Institutul Patrimoniului Cultural (în continuare – Institut) este o instituție cu personalitate juridică de drept public, având în calitate de fondator MC, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 485/2022 privind reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor instituții din domeniile educației, cercetării și inovării. În prezent, Institutul își desfășoară activitatea în baza Statutului aprobat în anul 2018 de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (actualmente Ministerul Educației și Cercetării, în continuare – MEC).

Activitatea Institutului este finanțată din bugetul de stat prin intermediul MEC, în cadrul Programului de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024–2027. În aceste condiții, Institutul desfășoară doar activități de cercetare, conform tematicilor aprobate, în următoarele domenii:

- patrimoniu construit (11,25 unități);
- monumente de for public (1,5 unități);
- patrimoniu arheologic (6 unități);
- patrimoniu imaterial (cultura tradițională a românilor – 6 și cultura minorităților etnice - 5,5 unități);
- patrimoniu artistic (5 unități).

În prezent, Institutul funcționează cu un efectiv-limită de 43 de unități de personal, dintre care 35,25 unități personal de cercetare și 7,75 unități personal de suport și auxiliar.

Dat fiind faptul că Institutul desfășoară preponderent activități de cercetare științifică, capacitatea instituțională a acestuia nu permite realizarea atribuțiilor necesare gestionării, protejării și promovării eficiente a patrimoniului cultural.

Pe de altă parte, cadrul normativ existent stabilește atribuții semnificative în sarcina Institutului, care nu sunt susținute prin mecanisme instituționale și funcționale corespunzătoare. Astfel, Legea nr. 58/2012 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial desemnează Institutul drept instituție responsabilă de organizarea și coordonarea activităților de documentare, evidență, valorificare și cercetare a patrimoniului cultural imaterial, inclusiv de identificare, expertizare, inventariere și administrare a Registrului național al patrimoniului cultural imaterial. În practică, aceste atribuții nu pot fi realizate integral.

În același timp, Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor conține reglementări generale și insuficient dezvoltate referitoare la evidența, studierea și valorificarea monumentelor. Actul normativ nu atribuie explicit unei instituții responsabilități privind identificarea și documentarea fondului construit istoric, clasarea bunurilor imobile susceptibile de statut de monument, inventarierea și gestionarea informațiilor privind monumentele istorice sau elaborarea dosarelor de nominalizare pentru înscrierea bunurilor de patrimoniu cultural în listele UNESCO. Această lacună normativă afectează promovarea patrimoniului cultural al Republicii Moldova la nivel internațional, care se realizează în prezent sporadic.

De asemenea, cadrul normativ în vigoare nu reglementează explicit responsabilitățile privind elaborarea documentelor normative tehnice și normelor metodologice intervențiile asupra monumentelor, precum și asigurarea formării profesionale continue a specialiștilor în domeniul protejării și restaurării patrimoniului imobil.

Analiza situației actuale a cadrului instituțional și normativ evidențiază următoarele probleme majore:

- fragmentarea și ineficiența sistemului de evidență a monumentelor istorice;
- corelarea insuficientă a proceselor de cercetare, educație și formare profesională cu necesitățile reale ale domeniului;
- implicarea redusă a societății în protejarea patrimoniului cultural;
- vulnerabilitatea patrimoniului cultural în raport cu riscurile naturale, schimbările climatice și presiunile dezvoltării urbane necontrolate;
- lipsa unei instituții specializate în subordinea MC care să asigure cercetarea, documentarea, inventarierea, evidența și gestionarea informațiilor privind patrimoniul cultural, elaborarea

documentelor normative de specialitate, formarea profesională continuă și gestionarea bunurilor de patrimoniu cultural proprietate publică a statului;

- delimitarea neclară a atribuțiilor Institutului în contextul reformelor instituționale și al dublei subordonări funcționale între domeniul cercetării și inovării și cel al politicilor culturale.

Aprobarea proiectului de hotărâre va contribui la fortificarea capacităților instituționale ale Institutului pentru implementarea prevederilor Legii nr. 58/2012 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, realizarea cercetărilor în domeniul patrimoniului arheologic și completarea Repertoriului arheologic național conform Legii nr. 218/2010, precum și pentru alinierea la noile reglementări privind protejarea monumentelor istorice (proiect de lege promovat de MC către Cancelaria de stat spre includere în procesul de avizare, prin scrisoarea nr. 04.1-07/1012 din 03.04.2026).

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre are drept obiective generale reorganizarea Institutului în sfera de competență a MC, preconizată începând cu anul 2028, inclusiv cu păstrarea capacităților instituționale ale acestuia pentru realizarea misiunii de coordonare și organizare a activităților de cercetare în domeniul patrimoniului cultural.

Partea dispozitivă a hotărârii Guvernului reglementează:

- aprobarea Regulamentului Institutului (în continuare – *Regulament*);

- aprobarea structurii organizatorice a Institutului;

- stabilirea efectivului-limită a Institutului (50 unități de personal);

- stabilirea, în sarcina MC, a termenului de elaborare și prezentare Guvernului spre aprobare a Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile prestate de Institut, a Nomenclatorului serviciilor prestate și tarifele aferente, precum și a Regulamentului privind modul de formare, evidență și gestionare a veniturilor colectate.

- stabilirea, în sarcina MC, a elaborării și prezentării Guvernului, după intrarea în vigoare a cadrului legislativ privind instituirea Fondului național al patrimoniului cultural, a proiectului Regulamentului privind gestionarea Fondului.

Chestiunile de organizare și funcționare a Institutului sunt detaliate în proiectul Regulamentului (anexa nr. 1 la proiectul hotărârii Guvernului), care stabilește cadrul general de reglementare a activității instituției, structurat pe capitole ce reglementează dispozițiile generale, misiunea, domeniile de activitate, funcțiile, drepturile și obligațiile Institutului, organizarea activității, finanțarea și patrimoniul, evidența contabilă și reorganizarea sau dizolvarea instituției.

Elementele noi ale proiectului constau în reorganizarea Institutului, care presupune trecerea acesteia de la statutul de instituție de cercetare și inovare, cu 43 de unități de personal bugetate pentru anii 2024 - 2027, la statutul de instituție bugetară, cu un efectiv de 50 de unități de personal.

În noua formulă organizațională, activitatea de cercetare în domeniul patrimoniului cultural va fi menținută parțial, fiind asigurată de 7 unități de personal, care urmează a fi transferate de la instituțiile din subordinea Ministerului Culturii, după cum urmează:

- 3 unități de la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală;

- 4 unități de la Muzeul Național de Istorie a Moldovei.

Reorganizarea are ca scop asigurarea implementării coerente a politicilor publice în domeniul patrimoniului cultural și nu reprezintă o suprapunere a atribuțiilor altor instituții publice, ci acoperirea unor funcții instituționale care, în prezent, nu sunt exercitate de nici o instituție sau sunt realizate fragmentar.

Creșterea capacităților instituționale ale Institutului este corelată cu procesul de reformă a sistemului de protejare a patrimoniului cultural și urmărește reducerea riscurilor de degradare sau pierdere a patrimoniului cultural, optimizarea proceselor de planificare și gestionare a intervențiilor asupra monumentelor istorice și creșterea eficienței utilizării resurselor publice alocate domeniului patrimoniului cultural.

Consolidarea capacităților instituționale va contribui la prevenirea degradării patrimoniului cultural și, implicit, la reducerea costurilor ulterioare generate de intervenții de restaurare de amploare, precum și la eficientizarea utilizării resurselor publice prin digitalizarea proceselor de evidență și gestionare a patrimoniului cultural.

Proiectul prevede instituirea unor subdiviziuni specializate care să asigure:

- funcționarea sistemului național de evidență și documentare a patrimoniului cultural;
- consolidarea capacităților de promovare internațională a patrimoniului cultural, inclusiv prin elaborarea dosarelor de nominalizare pentru listele UNESCO;
- administrarea și dezvoltarea infrastructurii informaționale și a proceselor de digitalizare a patrimoniului cultural;
- elaborarea și actualizarea documentelor normative tehnice în domeniul restaurării și normelor metodologice și instrucțiunilor privind protejarea patrimoniului cultural, inclusiv armonizarea acestora cu documentele și standardele relevante ale UNESCO, Consiliului Europei și ICOMOS;
- organizarea proceselor de formare profesională continuă și atestare a specialiștilor;
- gestionarea transparentă și eficientă a mecanismelor de finanțare dedicate patrimoniului cultural.

Structura organizatorică include, de asemenea, subdiviziuni administrative și de suport necesare funcționării instituției, precum și organe colegiale consultative, care asigură fundamentarea științifică și managerială a activităților Institutului.

Instituirea unei unități specializate pentru gestionarea mecanismelor de finanțare în domeniul patrimoniului cultural va asigura separarea funcțiilor de elaborare a metodologiilor, consultanță și evaluare a proiectelor, în vederea respectării principiilor de transparentă, integritate și evitare a conflictelor de interese.

Proiectul prevede (la Anexa nr. 2) următoarea structură organizatorică a Institutului:

Conducere

1. Director – 1 unitate

Coordonează întreaga activitate a Institutului, stabilește prioritățile strategice și asigură reprezentarea instituției în raport cu autoritățile publice, partenerii interni și externi. Gestionează subdiviziunile managementul Fondului național al patrimoniului cultural, cooperare internațională și asistență externă, precum și cele de suport.

2. Director adjunct – 1 unitate

Asigură gestionarea implementării politicilor instituționale și coordonarea operațională a subdiviziunilor cercetări științifice, documentare, inventariere și evidență a patrimoniului cultural, registre, sisteme informaționale, digitalizare. Poate înlocui directorul general în lipsa acestuia.

3. Director adjunct – 1 unitate

Asigură gestionarea implementării politicilor instituționale și coordonarea operațională a subdiviziunilor elaborare documente normative și metodologii, atestare și formare profesională continuă, intervenții, consultare și proiectare, expertizare.

4. Organe colegiale (fără unități în stat)

Consiliu științific

Consiliu de administrație

5. Secția cercetări științifice – 7 unități

Aici rămâne „nucleul” actualelor unități de cercetare fundamentală pe domeniul patrimoniu construit și patrimoniu imaterial (cultura minorităților etnice) care nu sunt acoperite de alte instituții cu competențe de cercetare și inovare. Activitatea se va remunera în baza proiectelor din Programul de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării. Cercetătorii vor contribui și la fișe/dosare/metodologii, dar prin roluri clare (coordonatori de conținut), nu ca personal administrativ. Inclusiv, o unitate este prevăzută pentru funcția de redactor principal, în scopul asigurării editării și coordonării repertoriilor bunurilor de patrimoniu, publicațiilor științifice, inclusiv monografii, atlase și reviste.

6. Subdiviziuni de specialitate

6.1. Direcția management al Fondului național al patrimoniului cultural – 5 unități

Atribuții:

- apeluri, eligibilitate, contracte (procedural);
- monitorizare tehnică, rapoarte;
- monitorizare financiară (împreună cu Secția financiar-administrativă);
- integritate, conflicte de interese (minim: verificare declarații, trasabilitate decizii);

Notă: Important aici este separarea rolurilor, asigurarea managementului separat (specialiștii care oferă consultanță, proiectare, elaborare metodologii nu pot fi evaluatori ai dosarelor proiectelor pentru finanțare).

6.2. Secția documentare, inventariere și evidență a patrimoniului cultural – 9 unități

Atribuții principale:

- elaborare dosare clasare sau declasare, completări, actualizări a listelor și registrelor monumentelor, elaborare fișe/pașapoarte de evidență, documentare de teren;
- participare la promovarea dosarelor de nominalizare a bunurilor de patrimoniu cultural imobil în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și a elementelor de patrimoniu cultural imaterial propuse pentru înscriere în Lista Reprezentativă UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității sau în Lista UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial, precum și evidența dosarelor;
- ținerea fondului documentar și arhivă de specialitate (inclusiv foto/video).

6.3. Secția sisteme informaționale, GIS și digitalizare – 4 unități

Atribuții principale:

- administrarea, gestionarea sistemelor informaționale și bazelor de date a patrimoniului imobil și elementelor de patrimoniu imaterial;
- asigurarea interoperabilității sistemelor informaționale gestionate cu alte sisteme informaționale de stat, furnizarea de date, a accesului public;
- GIS/cartografiere, straturi tematice;
- digitizare, scanare, fotogrametrie, 3D.

6.4. Secția documente normative în restaurare și norme metodologice de specialitate – 4 unități

Atribuții: elaborarea și actualizarea documentelor normative în restaurare, metodologiilor, instrucțiunilor, ghidurilor de specialitate în domeniul patrimoniului cultural; asigurarea publicării și accesului public la documentele normative în restaurare, metodologii etc.

6.5. Serviciul atestare și formare profesională continuă – 3 unități

Atribuții:

- asigurarea secretariatului pentru atestare, ținerea registrului specialiștilor atestați;
- elaborarea programelor, curriculei de formare profesională continuă,
- asigurarea instruirilor de specialitate;
- asigurarea creării comisiilor de evaluatori și organizarea procesului de atestare.

6.6. Serviciul intervenții, consultanță și proiectare – 3 unități

Atribuții:

- elaborarea caietelor de sarcini pentru intervenții la monumente (la solicitare);
- elaborarea proiectelor de intervenții urgente în situații excepționale (acolo unde e permis);
- elaborarea proiectelor zonelor de protecție, a documentațiilor de referință istorico-arhitecturală și istorico-urbanistică (la solicitare);
- consultanță pentru APL/beneficiari (la solicitare).

6.4. Serviciul cooperare internațională și asistență externă – 2 unități

Atribuții:

- identificare apeluri, scriere aplicații, management proiecte;
- relații internaționale, parteneri, coordonare asistență externă.

8. Subdiviziuni administrative și de suport

8.1. Secția financiar-administrativă – 5 posturi

Atribuții:

- evidență contabilă, raportare;
- buget, trezorerie, conturi speciale;
- achiziții publice (inclusiv pentru proiecte, Fond);
- gestiune economică patrimoniu cultural construit din administrarea MC;
- logistică.

(Notă: La etapa anului 2026 în conformitate cu HG nr. 351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile (Anexa 10), în administrarea MC sunt delimitate 35 de bunuri imobile cu statut de monument. Odată cu finalizarea procesului de delimitare a bunurilor proprietate publică a statului, numărul bunurilor imobile administrate de MC va fi estimativ de 700 monumente de arhitectură, preponderent construcții ecleziastice.).

8.2. Serviciul juridic – 1 unitate

8.3. Serviciul resurse umane și arhivă instituțională – 1 unitate

8.4. Serviciul managementul documentelor și secretariat – 1 unitate

8.5. Serviciul tehnologia informației și comunicațiilor – 1 unitate

8.6. Serviciul editare, comunicare și mass-media – 2 posturi.

Personalul auxiliar (*curățenie, pază, mentenanță*) se prevede a fi angajat prin contract, păstrând o singură unitate, de coordonator logistică (*în cadrul subdiviziunii financiar-administrative*).

Intervenția va permite Institutului să asigure implementarea coerentă a politicilor statului în domeniul patrimoniului cultural național, material și imaterial și realizarea obiectivelor privind evidența, protejarea, promovarea, valorificarea și includerea bunurilor de patrimoniu cultural în circuitul turistic, economic și social.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Reorganizarea și funcționarea Institutului va contribui la consolidarea capacităților instituționale ale statului în domeniul protejării patrimoniului cultural, prin exercitarea unor funcții științifice, metodologice, educaționale și de suport pe domeniile de competență pentru autoritățile publice centrale și locale.

Institutul va asigura elaborarea și coordonarea repertoriilor bunurilor de patrimoniu cultural, precum și editarea publicațiilor științifice de specialitate, inclusiv monografiile, atlase și reviste, contribuind la dezvoltarea cunoașterii științifice și la promovarea patrimoniului cultural național.

Totodată, Institutul va oferi suport specializat prin expertizarea caietelor de sarcini pentru proiecte de investiții capitale privind intervențiile asupra monumentelor istorice, la solicitarea autorităților administrației publice, facilitând elaborarea documentației tehnice și implementarea intervențiilor conforme normelor de protejare a patrimoniului.

Un rol esențial îl va constitui elaborarea proiectelor hotarelor și zonelor de protecție ale monumentelor istorice și monumentelor de for public, precum și realizarea studiilor istorico-arhitecturale, istorico-urbanistice și a planurilor de referință pentru centre urbane, rurale și situri, activități indispensabile pentru fundamentarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului.

Institutul va asigura consultanță de specialitate autorităților publice, va dezvolta cooperarea cu instituții naționale și internaționale și va facilita schimbul de informații prin intermediul platformelor de interoperabilitate guvernamentală, contribuind la digitalizarea și integrarea sistemului informațional în domeniul patrimoniului cultural.

Prin activitățile sale, Institutul va susține implementarea inițiativelor europene privind valorificarea patrimoniului cultural, inclusiv a principiilor Noului Bauhaus European, prin promovarea intervențiilor asupra patrimoniului care integrează valorile sustenabilității, calității

mediului construit și incluziunii sociale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Opțiunea recomandată presupune consolidarea sistemului instituțional în domeniul patrimoniului cultural prin reorganizarea Institutului ca instituție bugetară în subordinea MC, finanțată din bugetul de stat, venituri colectate și alte surse neinterzise de legislație.

Stabilirea efectivului-limită este determinată de restructurarea atribuțiilor instituționale, inclusiv prin integrarea funcțiilor de cercetare, elaborare a documentațiilor de protecție, digitalizare a patrimoniului și implementare a programelor europene, ceea ce necesită formarea unei echipe multidisciplinare capabile să răspundă cerințelor complexe ale domeniului.

Finanțarea activității Institutului va fi asigurată din:

- alocații de la bugetul de stat prin intermediul Fondatorului (pentru 43 unități de personal, dintre care 30 unități de specialitate, 3 unități de conducere și 10 unități de suport);
- alocații din Programul de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării (pentru 7 unități de cercetare și inovare);
- proiecte finanțate din surse externe de asistență;
- venituri colectate din prestarea serviciilor;
- donații, sponsorizări și alte surse legale.

Veniturile colectate vor proveni din:

- realizarea studiilor, cercetărilor și expertizelor de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural;
- prestarea serviciilor tehnice și științifice de specialitate;
- editarea și comercializarea materialelor științifice;
- exploatarea fondurilor documentare și arhivistice;
- participarea la proiecte și programe culturale și științifice.

Mijloacele financiare vor fi utilizate pentru asigurarea funcționării instituției, dezvoltarea infrastructurii materiale și digitale, remunerarea și perfecționarea personalului, organizarea activităților științifice și de promovare a patrimoniului cultural, realizarea cercetărilor de teren, dezvoltarea și mentenanța sistemelor informaționale privind patrimoniul cultural, organizarea programelor de formare profesională, precum și pentru dotarea logistică necesară.

În contextul reorganizării, începând cu anul 2028, va fi necesară acoperirea cheltuielilor salariale ale I.P. IPC în sumă totală de **10.194,5 mii lei**, dintre care, estimativ, **1.543,8 mii lei** reprezintă cheltuieli aferente celor 7 unități de cercetare, care urmează a fi acoperite prin intermediul Ministerului Educației și Cercetării, în cadrul Programului de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării pentru anii 2028 - 2031.

Totodată, pentru asigurarea funcționalității instituției reorganizate, vor fi necesare resurse financiare în sumă estimativă de **1.200,0 mii lei**, destinate dotării tehnice:

- procurare dronă și achiziționare a mijloacelor de transport necesare activităților de inventariere, cercetare și documentare în teritoriu a monumentelor istorice, fondului construit, elementelor de patrimoniu imaterial;
- procurării mobilierului, tehnicii de calcul și altor bunuri necesare dotării unităților suplimentare,

precum și pentru cheltuieli aferente:

- contractarea personalului auxiliar (*curățenie, pază, mentenanță*)
- dezvoltarea și mentenanța sistemelor informaționale;
- deplasări de serviciu pentru cercetări în teren.

Prin urmare, impactul financiar estimat al reorganizării I.P. IPC pentru anul 2028 va constitui **11.394,5 mii lei**.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului va genera efecte pozitive asupra sectorului privat prin stimularea dezvoltării economiei culturale și creative.

Activitatea Institutului de identificare, cercetare și punere în valoare a patrimoniului cultural

va contribui la dezvoltarea turismului cultural, cu impact economic favorabil asupra domeniilor ospitalității, serviciilor culturale, meșteșugurilor tradiționale și comerțului local.

Suportul de specialitate oferit în procesul de elaborare a proiectelor privind intervențiile asupra monumentelor istorice, inclusiv asupra celor aflate în proprietate privată, va facilita procesul de proiectare și autorizare, va reduce riscurile tehnice și va stimula realizarea unor intervenții conforme cerințelor de protejare a patrimoniului.

De asemenea, sectorul privat va beneficia de consultanță de specialitate în domeniul cercetărilor istorico-arhivistice și istorico-urbanistice, necesare pentru fundamentarea proiectelor de intervenție asupra monumentelor istorice.

4.4. Impactul social

Implementarea proiectului va genera efecte sociale pozitive prin consolidarea protejării patrimoniului cultural și sporirea implicării comunităților în valorificarea acestuia.

Activitatea Institutului va contribui la creșterea gradului de conștientizare publică privind importanța patrimoniului cultural, la dezvoltarea educației culturale și la stimularea participării societății în procesul de conservare și transmitere a valorilor culturale.

Colaborarea cu autoritățile administrației publice locale și cu comunitățile va facilita implicarea acestora în procesele de protejare și gestionare a monumentelor istorice și a monumentelor de for public, contribuind la dezvoltarea identității culturale locale și la valorificarea patrimoniului în mod durabil.

O evidență și cercetare sistematică a patrimoniului va contribui la conservarea autentică și sustenabilă a acestuia și va stimula dezvoltarea turismului cultural, generând oportunități de ocupare a forței de muncă și dezvoltare economică locală.

Promovarea patrimoniului cultural național pentru includerea în Listele patrimoniului UNESCO va consolida identitatea culturală, va spori vizibilitatea internațională a Republicii Moldova și va crea oportunități de dezvoltare comunitară. Recunoașterea internațională poate genera beneficii socio-economice, inclusiv prin dezvoltarea turismului cultural și a activităților educaționale, fiind necesară, concomitent, aplicarea unor mecanisme eficiente de gestionare pentru prevenirea riscurilor asociate presiunii turistice și comercializării excesive.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu are drept scop armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene, însă implementarea prevederilor sale va contribui la alinierea cadrului instituțional și funcțional național la:

- *Concluziile Consiliului privind cultura, arhitectura de înaltă calitate și mediul construit ca elemente-cheie ale inițiativei Noul Bauhaus european (2021/C 501 I/03) (celex 52021XG1213(03)), care prevăd în mod expres tendințele și inițiativele europene privind integrarea valorilor culturale în dezvoltarea mediului construit, corelarea calității arhitecturale, sustenabilității și incluziunii sociale în procesele de planificare, protejare și valorificare a patrimoniului cultural. În acest context, consolidarea capacităților instituționale ale Institutului va permite dezvoltarea expertizei științifice și metodologice necesare promovării intervențiilor*

asupra patrimoniului cultural în concordanță cu standardele europene privind calitatea mediului construit și dezvoltarea durabilă.

- *Recomandării Comisiei Europene din 26 aprilie 2010 privind inițiativa de programare în comun a cercetării „Patrimoniul cultural și schimbările globale: o nouă provocare pentru Europa” (2010/238/UE)*, prin care statele membre sunt încurajate „... să elaboreze o agendă strategică de cercetare comună, care să stabilească necesități și obiective de cercetare pe termen mediu și lung în domeniul conservării și utilizării patrimoniului cultural în contextul schimbărilor globale.” (pct. 2) și „... să includă ... acțiuni în cadrul agendei strategice de cercetare și al planului de implementare:

a) identificarea și schimbul de informații cu privire la programele și activitățile de cercetare relevante de la nivel național; ...

g) acolo unde este oportun, punerea în comun a infrastructurilor de cercetare existente sau crearea unor noi, precum baze de date coordonate, sau elaborarea de modele pentru studierea proceselor de deteriorare; ...

i) exportarea și diseminarea cunoștințelor, a inovațiilor și a abordărilor metodologice interdisciplinare;

j) crearea de rețele între centrele dedicate cercetării în domeniul patrimoniului cultural.” (pct. 3)

„... să instituie o structură administrativă comună în domeniul patrimoniului cultural și al schimbărilor globale, autorizată să stabilească reguli, condiții și proceduri comune de cooperare și coordonare și să monitorizeze implementarea agendei strategice de cercetare.” (pct. 4).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul se va supune avizării conform indicației Cancelariei de Stat.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Culturii www.mc.gov.md directoriul *transparența* secțiunea *inițierea elaborării deciziilor* și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-statutului-institutiei-publice-institutul-patrimoniului-cultural-si-modificarea-unor-acte-normative/11894>

Proiectul hotărârii Guvernului va fi supus avizării și consultării publice conform art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și va fi plasat pe site-urile web nominalizate supra, după înregistrarea proiectului, în modul stabilit.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție și juridice conform art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acestora vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul nu contravine legislației naționale, se încadrează în cadrul normativ.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor hotărârii Guvernului necesită următoarele măsuri:

Elaborarea și aprobarea de MC a Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Institutului.

Elaborarea și aprobarea statului de personal, a schemei de încadrare și a organigramei Institutului. Institutul va elabora și va prezenta spre aprobare Fondatorului (MC) statul de personal, schema de încadrare și organigrama Institutului.

Elaborarea și aprobarea regulamentului intern. Institutul va elabora și va aproba regulamentele subdiviziunilor Institutului și fișele de post ale angajaților.

Recrutarea și formarea personalului. Se impune în sarcina Institutului angajarea personalului calificat și specializat în domeniile de competență a Institutului. Acest proces include recrutarea, instruirea și dezvoltarea continuă a angajaților pentru a asigura competența și eficiența Institutului.

Colaborarea interinstituțională. Se impune Institutului stabilirea de parteneriate și colaborări cu alte instituții guvernamentale, organizații non-guvernamentale și entități internaționale pentru a asigura o abordare integrată în domeniile de activitate.

Asigurarea resurselor financiare și materiale. Se impune Fondatorului asigurarea alocării de fonduri adecvate și resurse materiale necesare pentru desfășurarea activităților Institutului, inclusiv pentru echipamente și tehnologii.

Aceste măsuri sunt esențiale pentru asigurarea unei implementări eficiente a hotărârii Guvernului.

Ministru

Cristian JARDAN

FIȘĂ FINANCIARĂ
(suma estimativă)

Nr. crt.	Indicatori	Mii lei						
		Anul curent: 2026				Următorii 3 ani, conform Cadrului bugetar pe termen mediu aprobat		
		Aprobat 2026	Precizat 2026	Estimat 2027	Estimat 2028	Anul: 2027	Anul: 2028	Anul: 2029
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Modificări ale veniturilor bugetare (+/-), dintre care:							
1.1.	Bugetul de stat							
1.2.	Bugetul asigurărilor sociale de stat							
1.3.	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală							
1.4.	Bugetele locale							
2.	Modificări ale cheltuielilor bugetare (+/-), dintre care:							
2.1.	Bugetul de stat, total, dintre care:	11684,9	11894,5	11684,9	11394,5		12600,0	13000,0
2.1.1.	Cheltuieli de personal	11030,9	10043,3	11030,9	+10194,5		11600,0	12000,0
2.1.2.	Bunuri și servicii	654,0	1851,2	654,0	1200,0		1000,0	1000,0
2.2.	Bugetul asigurărilor sociale de stat, total, dintre care:							
2.2.1.	Prestații finanțate din veniturile BASS							
2.2.2.	Prestații finanțate din transferurile de la bugetul de stat							
2.3.	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, total, dintre care:							
2.3.1.	Cheltuieli de personal							
2.3.2.	Bunuri și servicii							
2.4.	Bugetele locale, total, dintre care:							
2.4.1.	Cheltuieli de personal							
2.4.2.	Bunuri și servicii							
3.	Impact financiar (+/-), dintre care:				11394,5			
3.1.	Bugetul de stat	11684,9	11894,5	11684,9	11394,5			
3.2.	Bugetul asigurărilor sociale de stat							
3.3.	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală							
3.4.	Bugetele locale							

4.	Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare sau, după caz, reducerea veniturilor							
4.1.	Redistribuirii de alocații							
4.2.	Asistență externă (cu menționarea formei asistenței)							
4.3.	Altele							
5.	Calculare detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare							
5.1.	<p>Reorganizarea Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural (I.P. IPC), preconizată începând cu anul 2028 presupune trecerea acesteia de la statutul de instituție de cercetare și inovare, cu 43 de unități de personal bugetate pentru anii 2024 - 2027, la statutul de instituție bugetară, cu un efectiv de 50 de unități de personal.</p> <p>În noua formulă organizațională, activitatea de cercetare în domeniul patrimoniului cultural va fi menținută parțial, fiind asigurată de 7 unități de personal, care urmează a fi transferate de la instituțiile din subordinea Ministerului Culturii, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 unități de la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală; - 4 unități de la Muzeul Național de Istorie a Moldovei. <p>În contextul reorganizării, începând cu anul 2028, va fi necesară acoperirea cheltuielilor salariale ale I.P. IPC în sumă totală de 10.194,5 mii lei, dintre care, estimativ, 1.543,8 mii lei reprezintă cheltuieli aferente celor 7 unități de cercetare, care urmează a fi acoperite prin intermediul Ministerului Educației și Cercetării, în cadrul Programului de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării pentru anii 2028 - 2031.</p>							
5.2.	<p>Totodată, pentru asigurarea funcționalității instituției reorganizate, vor fi necesare resurse financiare în sumă estimativă de 1.200,0 mii lei, destinate procurării unui mijloc de transport pentru deplasări în teritoriu în scopul inventarierii monumentelor istorice, precum și achiziționării de dronă, mobilier, tehnică de calcul și alte bunuri necesare dotării unităților suplimentare.</p> <p>Prin urmare, impactul financiar estimat al reorganizării I.P. IPC pentru anul 2028 va constitui 11.394,5 mii lei.</p>							

Nr. 04/1-07/1012 din 03.04.2026

**CANCELARIA DE STAT
a REPUBLICII MOLDOVA**
e-mail: cancelaria@gov.md

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Culturii
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul hotărârii se propune Guvernului spre examinare și aprobare în conformitate cu prevederile art. 16 ¹ din Legea nr. 58/2012 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 20-04-2012, nr. 76-80 art. 255, cu modificările ulterioare), cu OMC nr. 165/2023 cu privire la aprobarea Conceptului de reformare structurală a Institutului Patrimoniului Cultural, în sensul Concluziilor Consiliului privind cultura, arhitectura de înaltă calitate și mediul construit ca elemente-cheie ale inițiativei Noul Bauhaus european (2021/C 501 I/03) (celex 52021XG1213(03), precum și Recomandării Comisiei Europene din 26 aprilie 2010 privind inițiativa de programare în comun a cercetării „Patrimoniul cultural și schimbările globale: o nouă provocare pentru Europa” (2010/238/UE).
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	Proiectul este elaborat în temeiul: prevederilor AA RM-UE, titlu IV, cap. 25; PNA 2025-2029, Clusterul 3. Competitivitate și creșterea incluzivă, Capitolul 26. Educație și cultură, acțiunea nr. 34; SNCP 2025-2035, OG 2 (HG nr. 623/2025); PND 2025-2027 (HG nr. 361/2024), OG 4, acțiunea 47; PA MC 2026, Obiectivul 1.2.1., acțiunea 2.
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării.
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Rita Garconița, consultant principal, Direcția patrimoniu cultural, tel.: 022-823814, e-mail: rita.garconita@mc.gov.md

8.	Anexe	1. Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Institutul Patrimoniului Cultural – 11 file; 2. Nota de fundamentare – 10 file; 3. Fișa financiară – 2 file.
9.	Data și ora depunerii cererii	Martie 2026
10.	Semnătura	Ministru Cristian JARDAN